

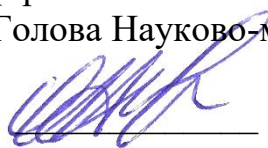
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол №10 від 29 серпня 2025 р.)
Голова Науково-методичної ради

Оксана ШИНКАРУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: І7 Терапія та реабілітація

спеціалізація: Фізична терапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія

статус навчальної дисципліни: обов'язкова

код навчальної дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ФТ7

мова навчання: українська

РОЗРОБНИК(И):

Олена ЛАЗАРЄВА, завідувач кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,

olazarieva@uni-sport.edu.ua

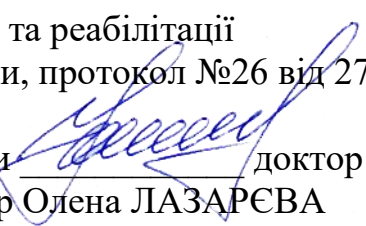
Ірина ЖАРОВА, професор кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,

izharova@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації

(засідання кафедри, протокол №26 від 27.08.2025 р.)

Завідувач кафедри доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Ірина ЖАРОВА

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга Д'ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад фізичної терапії у відновному лікуванні осіб із порушеннями функціонального стану різних нозологій (травм та захворювань серцево-судинної, дихальної, нервової систем та опорно-рухового апарату у дорослих, дітей, підлітків та осіб похилого віку). Обсяг дисципліни – 12 кредитів ЄКТС. Основні теми: Клінічна практика з наукових методів дослідження у фізичній терапії. Клінічна практика з методів обстеження у фізичній терапії. Клінічна практика з сучасних тенденцій в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями. Клінічна практика з фізичної терапії при травмі та політравмі. Клінічна практика з фізичної терапії при хірургічних та онкохірургічних. Клінічна практика з фізичної терапії в геронтології та геріатрії. Клінічна практика з мануальних методів у фізичній терапії. Клінічна практика з фізичної терапії в акушерстві, гінекології. Клінічна практика з фізичної терапії в педіатрії. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at developing the ability to apply in professional activities innovative principles of physical therapy in the rehabilitation treatment of people with functional disorders of various nosologies (injuries and diseases of the cardiovascular, respiratory, nervous systems and musculoskeletal system in adults, children, adolescents and the elderly). The scope of the discipline is 12 ECTS credits. Main topics: Clinical practice in scientific research methods in physical therapy. Clinical practice in examination methods in physical therapy. Clinical practice in modern trends in the rehabilitation of people with chronic non-communicable diseases. Clinical practice in physical therapy for trauma and polytrauma. Clinical practice in physical therapy for surgical and oncosurgical. Clinical practice in physical therapy in gerontology and geriatrics. Clinical practice in manual methods in physical therapy. Clinical practice in physical therapy in obstetrics, gynecology. Clinical practice in physical therapy in pediatrics. The final assessment is formed taking into account the results of current control and assessment.

Мета навчальної дисципліни – формування здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад фізичної терапії у відновному лікуванні осіб із порушеннями функціонального стану різних нозологій.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація Фізична терапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

	ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 06. Здатність виявляти ініціативу та підприємність. ЗК 07. Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних з ними функцій, активності та участі пацієнта за біопсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності та здоров'я СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування. СК 03. Здатність безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп з обмеженнями повсякденного функціонування, із складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науково-обґрунтованих клінічних рішень. СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. СК 05. Здатність безпечно та ефективно проводити втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи, забезпечувати їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта. СК 06. Здатність провадити професійну діяльність в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами. СК 07. Здатність планувати, контролювати терапевтичне заняття, хід виконання програми фізичної терапії, аналізувати та інтерпретувати результати втручання, вносити корективи до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта. СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства,

	надавати підзвітні послуги. СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності, для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти. СК 10. Здатність організовувати складні робочі процеси, взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяти розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства. СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.
--	---

Обсяг навчальної дисципліни – 12 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна/дуальна	-	-	-	-	360	360

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Терапевтичні вправи»; «Преформовані фізичні чинники»; «Біомеханіка та клінічна кінезіологія»; «Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням)»; «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»; «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»; «Основи кардіології та пульмонології (за професійним спрямуванням)»; «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях серцево-судинної та дихальної системи»; «Неврологія та нейрохірургія (за професійним спрямуванням)»; «Клінічний реабілітаційний менеджмент при неврологічних дисфункціях».

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях ОРА»; «Сучасні тенденції в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями»; «Фізична терапія в нейрореабілітації»; «Аналіз нормальної та патологічної ходьби та підбір допоміжних засобів»; «Фізична терапія в геронтології та геріатрії»; «КРМ в педіатрії».

**Програма навчальної дисципліни.
Тематичний план навчальної дисципліни**

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма/дуальна форма			
	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Клінічна практика з наукових методів дослідження у фізичній терапії	40	-	-	40
Тема 2. Клінічна практика з методів обстеження у фізичній терапії	40	-	-	40
Тема 3. Клінічна практика з сучасних тенденцій в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями	40	-	-	40
Тема 4. Клінічна практика з фізичної терапії при травмі та політравмі	46	-	-	46
Тема 5. Клінічна практика з фізичної терапії при хірургічних та онкохірургічних	34	-	-	34
Тема 6. Клінічна практика з фізичної терапії в нейрореабілітації	42	-	-	42
Тема 7. Клінічна практика з фізичної терапії в геронтології та геріатрії	38	-	-	38
Тема 8. Клінічна практика з фізичної терапії в акушерстві, гінекології	38	-	-	38
Тема 9. Клінічна практика з фізичної терапії в педіатрії	42	-	-	42
Всього годин:	360	-	-	360

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Клінічна практика з методів наукового дослідження у фізичній терапії

Проводити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності, для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти. Застосовування біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта. Юридичні та етичні вимоги, провадження діяльності з інформованої згоди пацієнта/клієнта. Вибір і аналіз інформації про стан пацієнта. Оцінка, обговорення та застосовування результатів наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

Тема 2. Клінічна практика з методів обстеження у фізичній терапії

Безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп з обмеженнями повсякденного

функціонування, із складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науково-обґрунтованих клінічних рішень. Методи та інструменти проведення обстеження. Фізичні та інструментальні методи дослідження стану системи дихання. Методи дослідження серцево-судинної системи. Об'єктивне обстеження опорно-рухового апарату фізичним терапевтом. Методи оцінювання рухових функцій у фізичній терапії. Методи дослідження в нейрореабілітації. Методи оцінювання сенсорних функцій у фізичній терапії. Методи оцінювання когнітивних та психоемоційних функцій у фізичній терапії. Методи оцінювання якості життя у фізичній терапії.

Тема 3. Клінічна практика з сучасних тенденцій в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями

Організація складних робочих процесів в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями (ІХС, захворювання легень, порушення обміну речовин, онкологічні захворювання) взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Здійснення рефлексивної професійної діяльності, самоаналіз та безперервний професійний розвиток в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями.

Враховання потреби пацієнта/клієнта із хронічними неінфекційними захворюваннями, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлення пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програми фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями.

Безпечне та ефективно провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідності цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта із хронічними неінфекційними захворюваннями.

Проведення професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, що надають реабілітаційні послуги особам із хронічними неінфекційними захворюваннями, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта із хронічними неінфекційними захворюваннями. Здійснення професійної комунікації, зокрема ведення

документації різних аспектів фізичної терапії осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями згідно вимог чинного законодавства, надання підзвітних послуг.

Організація складних робочих процесів, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Тема 4. Клінічна практика з фізичної терапії при травмі та політравмі

Організація складних робочих процесів в реабілітації осіб із травмою та політравмою, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Здійснення рефлексивної професійної діяльності, самоаналіз та безперервний професійний розвиток в реабілітації осіб із травмою та політравмою.

Врахування потреби пацієнта/клієнта із травмою та політравмою, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлення пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програми фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії в реабілітації осіб із травмою та політравмою.

Безпечне та ефективне провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики в реабілітації осіб із травмою та політравмою, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідності цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта із травмою та політравмою.

Проведення професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, що надають реабілітаційні послуги особам із травмою та політравмою, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта із травмою та політравмою.

Здійснення професійної комунікації, зокрема ведення документації різних аспектів фізичної терапії осіб із травмою та політравмою згідно вимог чинного законодавства, надання підзвітних послуг.

Організація складних робочих процесів, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Тема 5. Клінічна практика з фізичної терапії при хірургічних та онкохірургічних захворюваннях.

Організація складних робочих процесів в реабілітації осіб із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Здійснення рефлексивної професійної діяльності, самоаналіз та безперервний професійний розвиток в реабілітації осіб із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями.

Враховання потреби пацієнта/клієнта із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлення пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програми фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії в реабілітації осіб із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями.

Безпечне та ефективне провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики в реабілітації осіб із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідності цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями.

Проведення професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, що надають реабілітаційні послуги особам із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями.

Здійснення професійної комунікації, зокрема ведення документації різних аспектів фізичної терапії осіб із хірургічними та онкохірургічними захворюваннями згідно вимог чинного законодавства, надання підзвітних послуг.

Організація складних робочих процесів, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Тема 6. Клінічна практика з фізичної терапії в нейрореабілітації

Організація складних робочих процесів в реабілітації осіб із неврологічними захворюваннями (уражень верхнього мотонейрону, хвороби Паркінсона, розсіяного склерозу, травми спинного мозку, ГПМК, ЧМТ, м'язовій дистрофії та інших видів міопатій, уражень нижнього мотонейрону,

периферичних нервів, порушень постурального контролю, когнітивних та сенсорних порушень), взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Здійснення рефлексивної професійної діяльності, самоаналіз та безперервний професійний розвиток в реабілітації осіб із неврологічними захворюваннями.

Враховання потреби пацієнта/клієнта із неврологічними захворюваннями, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлення пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програми фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії в реабілітації осіб із неврологічними захворюваннями.

Безпечне та ефективне провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики в реабілітації осіб із неврологічними захворюваннями, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідності цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта із неврологічними захворюваннями.

Проведення професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, що надають реабілітаційні послуги особам із неврологічними захворюваннями, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта із неврологічними захворюваннями.

Здійснення професійної комунікації, зокрема ведення документації різних аспектів фізичної терапії осіб із неврологічними захворюваннями згідно вимог чинного законодавства, надання підзвітних послуг.

Організація складних робочих процесів, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Тема 7. Клінічна практика з фізичної терапії в геронтології та гериатрії.

Організація складних робочих процесів в реабілітації осіб літнього віку з деменцією, захворюваннями опорно-рухового апарату, прогресуючими неврологічними захворюваннями, вадами зору, порушеннями психічного здоров'я, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Здійснення рефлексивної професійної діяльності, самоаналіз та безперервний професійний розвиток в реабілітації осіб літнього віку.

Враховання потреби пацієнта/клієнта літнього віку, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлення пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програми фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії в реабілітації осіб літнього віку.

Безпечне та ефективно провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики в реабілітації осіб літнього віку, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідності цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта літнього віку.

Проведення професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, що надають реабілітаційні послуги особам літнього віку, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самотійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта літнього віку.

Здійснення професійної комунікації, зокрема ведення документації різних аспектів фізичної терапії осіб літнього віку згідно вимог чинного законодавства, надання підзвітних послуг.

Організація складних робочих процесів, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Тема 8. Клінічна практика з фізичної терапії в акушерстві, гінекології

Організація складних робочих процесів в реабілітації в акушерстві, гінекології, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Здійснення рефлексивної професійної діяльності, самоаналіз та безперервний професійний розвиток в реабілітації в акушерстві, гінекології.

Враховання потреби пацієнта/клієнта в акушерстві, гінекології, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлення пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програми фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії в акушерстві, гінекології.

Безпечне та ефективно провадження втручання на основі принципів доказово-інформованої практики в реабілітації в акушерстві, гінекології,

застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідності цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта в акушерстві, гінекології.

Проведення професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, що надають реабілітаційні послуги в акушерстві, гінекології, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта в акушерстві, гінекології.

Здійснення професійної комунікації, зокрема ведення документації різних аспектів фізичної терапії в акушерстві, гінекології згідно вимог чинного законодавства, надання підзвітних послуг.

Організація складних робочих процесів, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Тема 9. Клінічна практика з фізичної терапії в педіатрії

Організація складних робочих процесів в педіатрії, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Здійснення рефлексивної професійної діяльності, самоаналіз та безперервний професійний розвиток в реабілітації в педіатрії.

Враховання потреби пацієнта/клієнта в педіатрії, прогнозування результатів фізичної терапії, встановлення пацієнтоорієнтованих довгострокових та короткострокових цілей, формулювання завдань, розробка, обговорення та пояснення програми фізичної терапії або компонент індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії в педіатрії.

Безпечне та ефективне проведення втручання на основі принципів доказово-інформованої практики в реабілітації педіатрії, застосовування науково обґрунтованих засобів та методів, забезпечення їх відповідності цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта в педіатрії.

Проведення професійної діяльності в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, що надають реабілітаційні послуги в педіатрії, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

Планування, контроль терапевтичних занять, хід виконання програми фізичної терапії, аналіз та інтерпретування результатів втручання, внесення

коректив до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта в педіатрії.

Здійснення професійної комунікації, зокрема ведення документації різних аспектів фізичної терапії в педіатрії згідно вимог чинного законодавства, надання підзвітних послуг.

Організація складних робочих процесів, взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин
		денна форма/дуальна форма
Тема 1. Клінічна практика з методів наукового дослідження у фізичній терапії	Проводити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності, для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти. Застосовування біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта. Юридичні та етичні вимоги, провадження діяльності з інформованої згоди пацієнта/клієнта. Вибір і аналіз інформації про стан пацієнта. Оцінка, обговорення та застосовування результатів наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.	40
Тема 2. Клінічна практика з методів обстеження у фізичній терапії	Безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп з обмеженнями повсякденного функціонування, із складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науково-обґрунтованих клінічних рішень. Методи та інструменти проведення обстеження.	40

	Фізичні та інструментальні методи дослідження стану системи дихання. Методи дослідження серцево-судинної системи. Об'єктивне обстеження опорно-рухового апарату фізичним терапевтом. Методи оцінювання рухових функцій у фізичній терапії. Методи дослідження в нейрореабілітації. Методи оцінювання сенсорних функцій у фізичній терапії. Методи оцінювання когнітивних та психоемоційних функцій у фізичній терапії. Методи оцінювання якості життя у фізичній терапії.	
Тема 3. Клінічна практика з сучасних тенденцій в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями	Розвиток та застосування практичних навичок (сукупність знань і вмінь, необхідних для надання допомоги пацієнтам/клієнтам, зокрема навички обстеження, визначення причини обмеження функціонування та проведення реабілітаційних втручань, які орієнтовані на пацієнта та професійну поведінку) у фізичній терапії ССЗ (ІХС, гіпертонічна хвороба, вади серця), захворювань легень (бронхіт, пневмонія, емфізема легень, плеврит, бронхіальна астма, пневмосклероз, бронхоектатична хвороба), метаболічних та обмінних розладах (цукровий діабет, ожиріння, метаболічний синдром) та онкопатології.	40
Тема 4. Клінічна практика з фізичної терапії при травмі та політравмі	Розвиток та застосування практичних навичок (сукупність знань і вмінь, необхідних для надання допомоги пацієнтам/клієнтам, зокрема навички обстеження, визначення причини обмеження функціонування та проведення реабілітаційних втручань, які орієнтовані на пацієнта та професійну поведінку) у фізичній терапії діафізарних переломів кісток, ушкодженнях суглобів, політравми, хронічного неспецифічного больового синдрому при захворюваннях суглобів,	46

	хронічного неспецифічного больового синдрому у шийному відділі хребта, хронічного неспецифічного больового синдрому у поперековому відділі хребта, при опіках, ампутаціях кінцівок та після ендопротезування суглобів.	
Тема 5. Клінічна практика з фізичної терапії при хірургічних та онкохірургічних	Розвиток та застосування практичних навичок (сукупність знань і вмінь, необхідних для надання допомоги пацієнтам/клієнтам, зокрема навички обстеження, визначення причини обмеження функціонування та проведення реабілітаційних втручань, які орієнтовані на пацієнта та професійну поведінку) у фізичній терапії при оперативному лікуванні хірургічних та онкологічних захворювань органів абдомінальної та торакальної порожнин, онкологічних захворювань нервової системи, раку молочної залози на різних етапах післяопераційного періоду.	34
Тема 6. Клінічна практика з фізичної терапії в нейрореабілітації	Розвиток та застосування практичних навичок (сукупність знань і вмінь, необхідних для надання допомоги пацієнтам/клієнтам, зокрема навички обстеження, визначення причини обмеження функціонування та проведення реабілітаційних втручань, які орієнтовані на пацієнта та професійну поведінку) у фізичній терапії осіб із неврологічними захворюваннями (уражень верхнього мотонейрону, хвороби Паркінсона, розсіяного склерозу, травми спинного мозку, ГПМК, ЧМТ, м'язовій дистрофії та інших видів міопатій, уражень нижнього мотонейрону, периферичних нервів, порушень постурального контролю, когнітивних та сенсорних порушень)	42

Тема 7. Клінічна практика з фізичної терапії в геронтології та геріатрії	Розвиток та застосування практичних навичок (сукупність знань і вмінь, необхідних для надання допомоги пацієнтам/клієнтам, зокрема навички обстеження, визначення причини обмеження функціонування та проведення реабілітаційних втручань, які орієнтовані на пацієнта та професійну поведінку) у фізичній терапії гіпертонічної хвороби, різних форм ішемічної хвороби серця, хронічної серцевої недостатності, обструктивних захворювань легень, судинних захворювань мозку та хвороби Альцгеймера, захворювань опорно-рухового апарату (остеоартроз, остеохондроз та остеопороз), гастроезофагальної рефлюксної хвороби, хронічних захворювань кишечника, печінки та цукрового діабету, захворюваннях нирок (пієлонефрит, гломерулонефрит, сечокам'яна хвороба), урологічних захворювань (аденома, рак передміхурової залози) та остеопоротичних переломів у осіб похилого віку.	38
Тема 8. Клінічна практика з фізичної терапії в акушерстві, гінекології	Розвиток та застосування практичних навичок (сукупність знань і вмінь, необхідних для надання допомоги пацієнтам/клієнтам, зокрема навички обстеження, визначення причини обмеження функціонування та проведення реабілітаційних втручань, які орієнтовані на пацієнта та професійну поведінку) у фізичній терапії акушерських ускладнень, екстрагенітальних ускладнень у вагітних, захворювань жіночих статевих органів.	38
Тема 9. Клінічна практика з фізичної терапії педіатрії	Розвиток та застосування практичних навичок (сукупність знань і вмінь, необхідних для надання допомоги пацієнтам/клієнтам, зокрема навички обстеження, визначення причини	42

	обмеження функціонування та проведення реабілітаційних втручань, які орієнтовані на пацієнта та професійну поведінку) у фізичній терапії захворювань ОРА, серцево-судинної, дихальної та ендокринної системи у дітей та підлітків.	
Всього годин:		360

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни: отримання практичних навичок з організації та проведення спеціалізовано-організованої м'язової діяльності у хворих різних нозологічних та вікових груп в спеціалізованих закладах охорони здоров'я завдяки:

знанням: про принципи медичної, соціальної та біопсихосоціальної моделей обмеження життєдіяльності; особливості застосування профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії та їх вплив на стан здоров'я пацієнта/клієнта; про уміння та навички з організації, програмування, прийомів та технік, основних принципів застосування фізичної терапії при захворюваннях і пошкодженнях ОРА, НС, дисфункціях внутрішніх органів та хірургічних хворобах;

умінням: оцінити потреби та реабілітаційний потенціал пацієнта/клієнта; трактувати програму та пояснювати її пацієнту/клієнту; безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії; діяти наполегливо та цілеспрямовано; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта; вибирати необхідний рівень допомоги; визначати частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії; координувати реалізацію індивідуальної програми реабілітації з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом/клієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам/клієнтам програму для самостійних занять; оцінити функціональні можливості та потреби пацієнта/клієнта; обирати методи впливу/догляду, враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, контекстні та особистісні фактори; організувати індивідуальні та групові заняття, обирати необхідне обладнання; моніторити стан пацієнта; передбачати та визначати реакцію пацієнта/клієнта на проведення реабілітаційних заходів; застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності; підбирати та змінювати засоби, методи і форми фізичної терапії відповідно до змінних умов.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація Фізична терапія

Шифр	Результати навчання
ПРфт	РН 01 Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта. РН 02 Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність з інформованої згоди пацієнта/клієнта. РН 03 Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта. РН 04 Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності. РН 05 Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функцій, активності та участі. РН 06 Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп, зокрема при складній, прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний валідний інформативний інструментарій. РН 07 Демонструвати здатність до пацієнтоорієнтованої практичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди. РН 08 Ефективно комунікувати з пацієнтом / клієнтом, встановлювати прямий та зворотній зв'язок для створення та підтримки терапевтичного альянсу. РН 09 Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних вікових та нозологічних груп, при складній прогресуючій та мультисистемній патології. РН 10 Визначати наявні ресурси фізичної терапії, встановлювати мету, цілі та завдання втручання. РН 11 Створювати програму фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різного віку, зокрема зі складними патологічними процесами та порушеннями окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану. РН 12 Реалізовувати програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану, відповідно до наявних ресурсів. РН 13 Контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів в межах програми фізичної терапії та окремих занять. РН 14 Коректувати перебіг виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів та динаміки стану пацієнта.

	РН 15 Визначати межі професійної діяльності та їх дотримуватися, провадити практичну діяльність автономно, бути відповідальним за її наслідки перед суспільством та іншим фахівцями. РН 16 Вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства. РН 17 Взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії, впливу на політики та стратегії розвитку фізичної терапії, що спрямовані на задоволення потреб окремих осіб та громади в Україні РН 18 Ефективно використовувати наявні та залучати додаткові ресурси і технології для забезпечення якості послуг РН 19 Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/ методист/ супервизор навчальних практик. РН 20 Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег. РН 21 Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки. РН 22 Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах.
--	--

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю за виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер і назва теми занять	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів за тему заняття
Тема 1. Клінічна практика з методів наукового дослідження у фізичній терапії	Практичні навички	10
Тема 2. Клінічна практика з методів	Практичні навички.	10

обстеження у фізичній терапії		
Тема 3. Клінічна практика з сучасних тенденцій в реабілітації осіб із хронічними неінфекційними захворюваннями	Практичні навички.	10
Тема 4. Клінічна практика з фізичної терапії при травмі та політравмі	Практичні навички.	16
Тема 5. Клінічна практика з фізичної терапії при хірургічних та онкохірургічних	Практичні навички.	8
Тема 6. Клінічна практика з фізичної терапії в геронтології та геріатрії	Практичні навички.	12
Тема 7. Клінічна практика з мануальних методів у фізичній терапії	Практичні навички.	10
Тема 8. Клінічна практика з фізичної терапії в акушерстві, гінекології	Практичні навички.	14
Тема 9. Клінічна практика з фізичної терапії в педіатрії	Практичні навички.	10
Усього:		100

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:

Основні:

1. Жарова І. О. Фізична реабілітація при первинному екзогенно-конституціональному ожирінні у підлітків : монографія. К. : Самміт-книга, 2015. 312 с.

2. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник. – Вид. 2-ге, виправлене. – Рівне : НУВГП, 2018. – 258 с.

3. Григус І. М., Брега Л. Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. – Рівне : НУВГП, 2018. 268 с.

4. Houglum P. A. Clinical Kinesiology. Philadelphia: F.A. Davis Company; 2018. 745 p.
5. Kisner S. Therapeutic exercise: foundations and techniques. Philadelphia: F.A. Davis Company; 2012. 1057 p.
6. Lippert L. S. Clinical Kinesiology and Anatomy. Philadelphia: F.A. Davis Company; 2016. 367 p.
7. O'Sullivan S. B. Physical rehabilitation. Philadelphia: F.A. Davis Company; 2014. 1526 p.
8. Improving functional outcomes in physical rehabilitation / Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz. Second edition. Philadelphia 2016. 445p
9. Physical rehabilitation / [edited by] Susan B. O'Sullivan, Thomas J. Schmitz, George D. Fulk. — 6th ed.
10. The rehabilitation specialist's handbook / Serge H. Roy, Steven L. Wolf, David A. Scalzitti.—4th ed.2013. 1297p
11. Physical Rehabilitation Outcome Measures: A Guide to Enhanced Clinical Decision Making. Ontario: BC Decker Inc; 2021. 281 p
12. Duncan ES. Skills and processes in occupational therapy. Foundations for Practice in Occupational Therapy. London: Churchill Livingstone. 2021. 288p.
13. CoppardBM, LohmanH.Introduction to Orthotics - E-Book: A Clinical Reasoning and Problem-Solving Approach, 4th Edition. Mosby; 2014. 487p.
14. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ. Вид. Ліра-К. 2018. 352 с.
15. Шкали в нейрореабілітації [Текст] / Укр. Асоц. боротьби з інсультом ; [уклад.: М. В. Гуляєва, Н. І. Піонтківська, М. І. Піонтківський ; наук. ред.: В. А. Голик, Д. В. Гуляєв, М. Я. Романишин]. - Київ : Д. В. Гуляєв [вид.], 2014. - 67 с.
16. Motor control: translating research into clinical practice / Anne Shumway Cook and Marjorie H. Woollacott. —4th ed. 2010. 641p
17. Brunnstrom's clinical kinesiology. — 6th ed. / revised by Peggy A. Houglum, Dolores B. Bertoti. 2012. 745p

Додаткові:

18. BestEvidence – Реферативна і повнотекстова база даних з медицини: <http://www.bestevidence.com/>
19. British Medical Journal – Британський Медичний Журнал: <http://www.bmj.com/specialties/evidence-based-practice>
20. Clinical Evidence – Міжнародна база даних систематичних оглядів і рандомізованих клінічних випробувань: <http://www.clinicalevidence.com> (відкривається також з сайту BMJ).
21. Physiotherapy Evidence Database – безкоштовна база даних рандомізованих досліджень, систематичних оглядів і керівництв з клінічної практики в області фізіотерапії: <https://www.pedro.org.au/>
22. Cochrane Library – Кокранівська бібліотека: <http://www.cochranelibrary.com/>
23. Кокранівське співробітництво – бази даних систематичних оглядів: *алфавітний каталог*: <http://www.update-software.com/abstracts/mainindex.htm>

24. *розподіл за групами захворювань:* <http://www.update-software.com/abstracts/crgindex.htm>
25. База даних систематичних оглядів, виконаних авторами, що не входять в Кокранівське співробітництво: <http://nhscrd.york.ac.uk>
26. Товариство фахівців доказової медицини: <http://www.osdm.org>
27. Centre for Evidence-based Medicine at the University of Oxford – Оксфордський Центр доказової медицини: <http://www.cebm.net/>
28. Current Controlled Trials – Міжнародна база даних, яка об'єднує реєстри рандомізованих контрольованих досліджень у різних галузях медицини: <http://www.controlled-trials.com/mrct>
29. UpToDate – Частина Wolters Kluwer Health, провідний постачальник інформації та бізнес-аналітики для студентів, фахівців та установ у галузі медицини, догляду за хворими, об'єднання охорони здоров'я та фармації: <http://www.uptodate.com/>
30. Trip – медична база даних, пошук високоякісних доказів клінічних досліджень: <https://www.tripdatabase.com/>
31. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available at: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
32. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів <http://wfot.org>